

کد درس : ۳۷

نام درس : اپیدمیولوژی و عفونتهای بیمارستانی

پیش نیاز : آمار حیاتی و شاخص های بهداشتی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با اپیدمیولوژی به عنوان یک رشته علمی و شناخت عوامل مؤثر بر ایجاد بیماری در جامعه ، آشنایی با عوامل اپیدمیولوژیک ، و همچنین آشنایی با عفونت های محیط بیمارستان ، عفونت های بیرون از بیمارستان که محیط بیمارستان را آلوده می سازند .
نقش اپیدمیولوژی در ایمن سازی بیمارستان و چگونگی اتخاذ روش های جداسازی و مبارزه به شیوه علمی با عفونت های بیمارستانی که مستلزم فراگیری اصول استدلال اپیدمیولوژیک ، محاسبه نماگرها و کاربرد روش های تحقیق می باشد .

شرح درس :

تعریف اپیدمیولوژی ، واژگان و مفاهیم اپیدمیولوژی ، شناخت عوامل مؤثر بر وضع بیماری در جامعه ، دسته بندی عوامل اپیدمیولوژیک بر حسب زمان ، مکان ، شخص و غیره و روش های تدوین آن منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی ، انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (توصیفی ، تحلیلی ، مداخله ای) ، کاربرد اپیدمیولوژی ، روش بررسی اپیدمی ها ، انواع عفونت ها ، عفونت بیمارستانی ، منابع عفونت بیمارستانی ، آلاینده های عفونی ، زنجیره عفونت ، انواع واگیری ، چگونگی پیشگیری از انتقال عفونت توسط وسایل تعریف پلشت بری و گندزدایی ، قلمرو اجرا و انتخاب وسایل پلشت بری ، سازماندهی مبارزه علیه عفونتهای بیمارستانی ، کمیته کنترل عفونت بیمارستانی و ترکیب آن ، چگونگی نگاهبانی سلامت کارکنان مقررات ویژه بخش های کودکان ، نوزادان ، سوختگیها و تدارکات مرکزی . سهم بیمارستان در مبارزه علیه عفونت ، نقش مدیریت بیمارستان ، پزشکان ، باکتری شناس ، سرپرست داروخانه ، پرستاران و مدیریت پرستاری ، واحد آشپزخانه ، رختشویخانه در برنامه جامع مبارزه علیه عفونت بیمارستانی . شیوه های جداسازی در بیمارستان ، بیماران مبتلا به بیماریهای تنفسی ، روده ای پوستی ، جراحات ، سوختگی زخمهای جلدی مراقبت های ضروری از بیماران پیشگفت دفع بهداشتی مدفوع ، ادرار و سایر مایعات خون که حاوی جرم های بیماریزا هستند ، جداسازی بیماران حساس که در معرض ابتلا به بیماریهای واگیردار می باشند .

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- تعریف اپیدمیولوژی، لغات واصطلاحات اپیدمیولوژی، محتوای اپیدمیولوژی، شناخت عوامل مؤثر در وضع بیماری در جامعه، تقسیم بندی فاکتورهای اپیدمیولوژیک برحسب زمان - مکان - شخص و غیره، روشهای تدوین آن، منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی، انواع مطالعات اپیدمیولوژیک:

الف- مطالعات اپیدمیولوژی توصیفی

ب- مطالعات اپیدمیولوژیک تحلیلی

ج- مطالعات اپیدمیولوژی مداخله ای

کاربرد اپیدمیولوژی، روش بررسی اپیدمیها

کلیات، انواع عفونتها، عفونت بیمارستانی، منابع عفونتهای بیمارستانی، عوامل آلودگی زا، عوامل مؤثر در آلودگی، خودآلودگی، آلودگی به وسیله شخص ثالث، تعداد جرمها، نوع جرمها، استعداد ورشد جرمها، حساسیت بیمار، مراقبت از عفونتها، جلوگیری از انتقال عفونت از طریق وسایل، تعریف ضد عفونی، قلمرو اجرای ضد عفونی، انتخاب وسایل مخصوص ضد عفونی، عوامل ضد عفونی کننده، سازماندهی مبارزه برعلیه عفونتهای بیمارستانی، سرویس حفظ سلامت کارکنان، مقررات ویژه: بخش کودکان، بخش نوزادان، بخش سوختگیها و مراقبتهای ویژه در C. S. R. سهم هر بیمارستان در مبارزه با عفونت: نقش مدیریت بیمارستان، نقش پزشکان، نقش باکتریولوژیست، نقش سرپرست داروخانه، نقش پرسنل پرستاری، نقش مدیر پرستاری، نقش سرپرست واحد آشپزخانه و نقش سایر واحدها، نقش رختشویخانه بیمارستان، تکنیکهای جداسازی در بیمارستان، جداسازی بیمارانی که مبتلا به بیماریهایی هستند که از راه تنفسی سرایت می نمایند، جداسازی بیمارانی که مبتلا به بیماریهای روده ای هستند، جداسازی بیماران پوستی زخمها، مراقبتهای لازم در مورد زخمهای جلدی حاوی جرمهای بیماری زا، مراقبت در مورد مدفوع و ادرار که حاوی جرمهای بیماری زا هستند، جداسازی بیماران حساس که در معرض ابتلا به بیماریهای مسری می باشند.

- سایر موضوعات مرتبط با درس

منابع اصلی درس:

- ۱- افهمی، شیرین، «پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی». چاپ دوم، تیمورزاده، تهران، ۱۳۸۰.
- ۲- مازنر، جودیت، «درآمدی بر اپیدمیولوژی». ترجمه جانقربانی، محسن، چاپ دوم، خدمات فرهنگی، کرمان، ۱۳۷۶.
- ۳- نوروزی، جمیله، «عفونت های بیمارستانی». اشارات، تهران، ۱۳۷۳.
- ۴- محمودیه، محبوبه، «کنترل عفونت در بیمارستان». موسسه چاپ و انتشار، تهران، ۱۳۷۳.

روش ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف :

۱- شرکت فعال در کلاس و انجام تکالیف

۲- امتحان میان دوره

۳- امتحان پایان دوره

سایر منابع :

۱. احمدی جزی ، کامران ، « اپیدمیولوژی WHO آماریاتی » . فرهنگ فردا ، تهران ، ۱۳۸۱ .
۲. بیگل ، هول ، « اپیدمیولوژی پایه » . ترجمه آذرمینا ، پژمان ، روینسی زاده ، فرزین ، طیب ، تهران ، ۱۳۸۱ .
۳. گرینبرگ ، ریمونداس ، « اپیدمیولوژی پزشکی » . ترجمه جانقربانی ، محسن ، کنکاش ، اصفهان ، ۱۳۷۹ .
۴. هنکنز ، چارلز ، « اپیدمیولوژی در پزشکی » . ترجمه امینی نیک ، سعید ، ... [و دیگران] . دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ، اصفهان ، ۱۳۷۶ .

